

Брисел, 3. новембра – Рецесија је реалан ризик за целу еврозону и ми треба да повећамо напоре како бисмо осигурали опоравак од опадајућег економског тока што је пре могуће, казао је данас у Бриселу Јоакин Аламунија, европски комесар за економске и монетарне послове. Описујући економску прогнозу Европске комисије за 2009. годину он је рекао да ће, по свему судећи, то бити „година мрачног хоризонта”.

Економија Европске уније тешко је пропатила ове јесени због глобалне финансијске кризе, па је ЕК проценила да ће бруто национални производ (БНП) земаља европске монетарне уније у идућој години стагнирати, док ће се повећати незапосленост. Добра вест тиче се инфлације, јер се предвиђа да ће она драстично опасти после скока у 2008. години.

Према прогнозама ЕК, економије Немачке, Француске и Италије могу очекивати БНП нула у следећој години, а Британија, у којој се предвиђа „процвет рецесије”, око један одсто.

Укупан БНП земаља еврозоне у наредној години требало би да порасте за 0,1 одсто, а 2010. године за око 0,9 одсто, што је у тренутним околностима оптимистична прогноза.

Међутим, комесар Аламунија изразио је приличну бојазан за економије преосталих држава ЕУ које нису чланице монетарне уније.

„Ова финансијска криза предочила је нову свест о ризику неприпадања еврозони. Због тога очекујем обновљену политичку вољу да се припреме економије земаља које нису у еврозони за улазак у монетарну унију”, најавио је Аламунија.

Пољској, Чешкој и Словачкој предвиђа се релативна економска стабилност, али чланице ЕУ са Балтика, као и Мађарска, биће веома снажно погођене финансијском и економском кризом, саопштила је ЕК.

Естонија, Летонија и Литванија потонуће у рецесију праћену високом инфлацијом и буџетским дефицитом, што ће свакако ометати њихове напоре да се придруже монетарној унији.

Балтичке земље очекује западање у рецесију после краткотрајног економског бума који је био последица иностраних улагања, али тај прогрес је завршен још пре избијања глобалне финансијске кризе. Летонска економија може да очекује пораст око 2,7 одсто БНП-а следеће године, али у 2010. години раст ће пасти на свега један одсто. Предвиђања ЕК за Литванију говоре да следеће године неће бити раста БНП-а, док ће у 2010. доћи до опадања за 1,1 одсто. Естонија би током наредне године требало да забележи пораст од 1,2 одсто.

Незванично, економски стручњаци ЕУ предвиђају да ће земље Балтика морати да се обрате за помоћ Међународном монетарном фонду и Унији, као што је то недавно учинила Мађарска која је за сада најтеже погођена кризом.

Ризик у Мађарској је веома висок, после глобалне кризе у комбинацији са буџетским дефицитом, покренут је нагли пад валуте и берзе, а ЕК прогнозира да ће економски раст опасти са 3,2 на 0,7 одсто.

Пољски и чешки пораст БНП-а, који је претходних година износио око пет одсто, у наредној години биће око 3,8 одсто, односно 3,6 одсто. Словачка, која ће од Нове године постати чланица еврозоне, имала је 6,2 одсто раста БНП-а, а следеће године јој се предвиђа солидних 4,9 одсто.

Пољска намерава да се 2012. године придружи монетарној унији, а тамошњи финансијски сектор у којем доминирају универзалне банке оцењује се као стабилан захваљујући довољно великим депозитним гаранцијама, али мале и средње банке зависе од иностраних финансија.

Комисија предвиђа да ће буџетски дефицит Пољске остати испод европске границе од три процента БНП-а. Захваљујући мерама ЕУ овогодишња инфлација од 4,3 одсто следеће године би требало да опадне на 3,5 одсто, а у 2010. години на 2,6 одсто.

Комисија је такође изразила забринутост за Румунију и нешто мање за Бугарску, рекавши да је тамошњи економски раст знатно успорен и склон опадању.

Када је реч о Малти, најмањој држави чланици Уније, тамо се очекује повећање стопе незапослености са 5,9 одсто колико је забележено у 2008. години на 6,4 одсто у идућој години.

В. Јокановић

Политика